

Kehitysvammalain edellyttämä lääkärin päätös välttämättömän terveydenhuollon antamisesta vastustuksesta riippumatta

Asiakkaalle _____ pyydetään lääkärin kirjallista päätöstä (syy:)

Kehitysvammalakiin (1977/519) tehtiin 10.6.2016 muutos, jonka tavoitteena on vahvistaa asiakkaiden itsemääräämisoikeutta ja vähentää perusoikeuksien rajoittamista.

Erytishuoltoa eli kehitysvammalain mukaista palvelua toteutetaan **ensisijaisesti yhteisymmärryksessä asiakkaan kanssa. Häneen voidaan kohdistaa rajoitustoimenpiteitä ainoastaan, kun**

- hän ei kykene tekemään hoitoaan ja huolenpitoaan koskevia ratkaisuja eikä ymmärtämään käyttäytymisensä seurauksia
- rajoitustoimenpiteiden käyttäminen on välttämätöntä hänen terveytensä tai turvallisuutensa taikka muiden terveyden ja turvallisuuden tai turvallisuuden suojaamiseksi taikka merkittävän omaisuusvahingon ehkäisemiseksi ja
- muut, lievemmat keinot eivät ole tilanteeseen soveltuvia tai riittäviä. (Kehitysvammalaki 42 d §)

Jos henkilö ei kykene päättämään hoidostaan ja jos hän vastustaa terveydenhuollon antamista, häntä **hoitava lääkäri tai lääkärin ohjeiden mukaan toimintayksikön henkilökuntaan kuuluva terveydenhuollon ammattihenkilö** voi antaa henkilölle lääketieteellisesti välttämättömän terveydenhuollon henkilön vastustuksesta riippumatta. Edellytyksenä on, että hoitamatta jättäminen uhkasi vaarantaa vakavasti henkilön terveyden. Tällaisen hoito- ja tutkimustoimenpiteen aikana erityishuollossa olevasta henkilöstä voidaan pitää lyhytaikaisesti kiinni tai hänen liikkumistaan voidaan rajoittaa lyhytaikaisesti rajoittavan välineen avulla enintään tunnin ajan. Rajoittavien välineiden on täytettävä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetun lain mukaiset vaatimukset. (Kehitysvammalaki 42j§)

Virkasuhteessa oleva lääkäri tekee ratkaisun edellä mainituista rajoitustoimenpiteistä. Kiireellisessä tilanteessa ratkaisun voi tehdä henkilöä hoitava lääkäri tai toimintayksikön henkilökuntaan kuuluva terveydenhuollon ammattihenkilö, jonka on välittömästi ilmoitettava asiasta henkilöä hoitavalle lääkärille. (Kehitysvammalaki 42 j§)

Jos on ilmeistä, että ko. rajoitustoimenpiteen tarve on toistuvaa, niin virkasuhteessa oleva lääkäri voi tehdä rajoitustoimenpiteen toistuvasta käytöstä kirjallisen päätöksen enintään 30 päiväksi kerrallaan. Kirjallista päätöstä tehdessään hänen on pyydetävä ja otettava huomioon 42 b §:ssä tarkoitettujen asiantuntijoiden (lääkäri, psykologi ja sosiaalityöntekijä) arviot rajoitustoimenpiteen käytöstä.

Psykologin ja sosiaalityöntekijän arviot toteutetaan Etevan asiantuntijapalveluina. Etevan asiakkaat käyttävät julkisia terveydenhuollon palveluita, joten lääkärin arvio saadaan asiakkaan peruspalveluissa toimivalta lääkäriltä.

Lisätietoja antaa: _____

Yksikön palvelupäällikkö nimi ja puhelinnumero

